

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اجتماعی اسلامی

درس: نهم

استاد: محب الرحمن رحمانی

m.rahmany@kardan.edu.af

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به درس گذشته
- نتایج متوقع از درس
- عوامل انحلال عقد ازدواج
- طلاق
- مسائل مربوطه طلاق
- اقسام طلاق
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- حقوق اولاد
- حقوق اولاد در زمان بعد از تولد
- حقوق والدین
- آداب فامیل

نتایج متوقع از درس

محصلین محترم به مطالب ذیل دسترسی پیدا کنند:

✓ عوامل انحلال عقد ازدواج

✓ طلاق

✓ مسائل مربوطه طلاق

✓ اقسام طلاق

عوامل انحلال عقد ازدواج

مطابق فقه اسلامی و قوانین اکثر کشورهای اسلامی عواملی که باعث انحلال عقد ازدواج میان زوجین می گردد قرار ذیل اند:

- **طلاق:** تنها به اراده زوج صورت می گیرد.
- **خلع:** اراده هر دو طرف در آن دخیل است.
- **تفریق یا متارکه قضایی:** تنها اراده زوج در آن دخیل است ولی بعد از حکم محکمه.
- **فسخ:** که اراده هر دو طرف در جدایی میان آنها دخیل نباشد.
- **لعان:** به معنای جدایی دایمی است که به عنوان آخرین راه حل برای حل مشکلات زوجیت در نظر گرفته می شود.
- **ایلاء:** ایلاء در حق زوج به معنای قسم به عدم مقاربت به زوج برای ابد یا زیادتر از چهار ماه است.

• **ظهار:** ظهار عبارت است از اینکه، شخص به همسرش می گوید: «أَنْتِ عَلَيَّ كَظْهَرِ أُمِّي» تو برای من مانند پشت مادرم هستی.

طلاق

□ تعریف طلاق: در لغت ب معنای رها کردن، و آزاد نمودن، ارسال و رفع قید آمده است اما در اصطلاح طلاق عبارت از برداشتن و فسخ کردن عقد نکاح و پایان دادن بر آن از طریق مرد و یا از طرف زنی که طلاق شوهر به او تفویض شده است.

تدابیر جلوگیری از وقوع طلاق:

- ❖ اندرز و ارشاد.
- ❖ ترک همبستری.
- ❖ تنبیه بدنی.
- ❖ دادگاه خانوادگی.

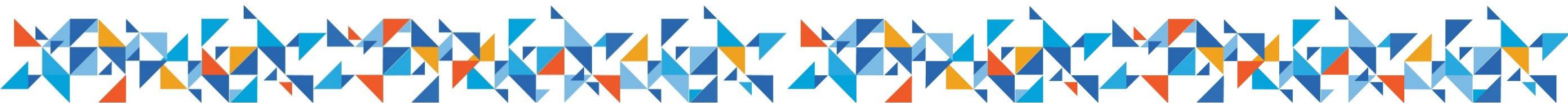
مسائل مربوطه طلاق

مشروعیت طلاق در اسلام:

■ در دین اسلام، طلاق منحیث یک ضرورت اجتماعی و به عنوان آخرین راه حل جهت بیرون رفتن از مشکلات فامیلی، جائز گردیده است.

فلسفه مشروعیت طلاق:

■ گاهی حالتی پیش می آید که ادامه زندگی زوجیت امری ناممکن می گردد و تحمل و پذیرش یکدیگر از توان و طاقت بشری بیرون میشود. در همچون حالت اگر طلاق مشروع نمی بود اضرار زیانباری برای زوجین عائد می گردید.

ادامه... مسائل مربوطه طلاق

توصیه اسلام به عدم طلاق:

■ اسلام برای شوهران توصیه میکند که در طلاق دادن زود تصمیم نگیرند.

{فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُنَّ شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا} النساء 19

ترجمه: اگر از آنها (به جهتی) کراهیت داشتید (فوراً تصمیم به جدایی نگیرید) چه بسا چیزی خوشایند شما نباشد و خداوند خیر فراوانی در آن قرار میدهد.

کراهیت طلاق:

■ طلاق در اسلام، بدترین حلال پنداشته شده است.

رسول الله صلی الله علیه وسلم برای معاذ گفت: (یا معاذ ما خلق الله شیئاً علی وجه الأرض أبغض إلیه من الطلاق)
سنن دارقطنی 4030

ترجمه: ای معاذ خداوند در روی زمین هیچ چیزی را بدتر از طلاق نیافریده.

اقسام طلاق

○ تقسیم طلاق به اعتبار روش آن:

- طلاق منجز.
- طلاق معلق.
- طلاق مضاف.

○ تقسیم طلاق به اعتبار صفت:

- طلاق سنی.
- طلاق بدعی.

○ تقسیم طلاق به اعتبار الفاظ:

- طلاق صریح.
- طلاق کنایه.

○ تقسیم طلاق به اعتبار رجعت و عدم رجعت به
زوجه:

- طلاق رجعی.
- طلاق بائن صغری.
- طلاق بائن کبری.

تحدید (کنترل) نسل

کنترول نسل از لحاظ سبب به دو نوع است:

• تحدید نسل از لحاظ فقر وفاقه، که حکم این نوع به حکم قرآن کریم حرام می باشد.

▪ (وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۗ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا) الاسراء

• تحدید نسل از لحاظ عذر شرعی، در این نوع تحدید نسل اکثریت علماء معاصر به حکم جواز قائل استند.

▪ (وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) البقرة

▪ (لَا يَكْفِي اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) البقرة

منابع مضمون

1. الهداية، للإمام أبو الحسن علي بن أبي بكر المرغيناني.
2. حجة الله البالغة، لشاه ولي الله الدهلوي.
3. ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، للشيخ أبي الحسن علي الندوي.
4. البحر الرائق، لابن نجيم الحنفيو.
5. فقه الأسره، لوهبة الزحيلي.
6. التكامل الإجتماعي في الإسلام، لمصطفى السباعي.
7. تربية الأولاد في الإسلام، لعبدالله ناصح علوان.

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشكر